

INFORMACE O CHARTĚ 77

ročník desátý (1987) - č. 11

Dokument Charty 77 50 87 Protest	2
51 87 K pohřbu generála Viléma Sachra	2
 Ohlasy na dokumenty Charty 77:	
Martin Palouš k dopisu 40 signatářů Charty 77	3
Václav Slavík k vodnímu dílu "Křivoklát"	7
Poznámka k ekologickému dokumentu	8
Sdělení VONS č.673 (Rozsudek nad bratry Wonkovými potvrzen)	8
č.674 (Případ M. Vyhánálka)	9
č.675 (Odvolání ve věci V. Marka)	10
Dopis A.Marvanové prezidentovi republiky	10
Projev náměstka švédského ministra zahr.věcí k 10.výročí Charty 77	11
✓ Jan Kavan: O konferenci END v Coventry	11
Řetězová hladovka za čs.politické vězně	13
Zádost o milost pro W.Kaniu	13
✓ Komuniké ze setkání na polsko-čs.hranicích	14
Z materiálů FIDH	15
V samizdatu nově vyšlo...	16
Krátké zprávy: Přijetí V.Havla rakouským vicekancléřem - O jazzové sekci -	17
Řetězová hladovka za P.Wonku	19

oo

Datum posledního textu, zařazeného do tohoto čísla: 3.9.1987

oooooooooooooooooooooooooooooooooooo

Informace o Chartě 77 vydává nezávislá redakční skupina signatářů Charty 77

Petr Uhli, Anglická 8, 120 00 Praha 2

Charta 77|50|87 Protest

Prezidentu ČSSR, ministerstvu spravedlnosti ČSR

Dne 7.8.1987 vynesl nejvyšší soud ČSSR rozsudek ve věci Jiřího a Pavla Wonkových z Vrchlabí, kteří byli odsouzeni městským soudem v Praze za to, že se kriticky vyjadřovali k politickému, sociálnímu a hospodářskému stavu naší společnosti. Pavel Wonka byl odsouzen za pobuřování a za útok na veřejného činitele k 21 měsícům ztráty svobody nepodmíněně ve II. nápravně výchovné skupině a následně ke třem letům ochranného dohledu; jeho bratr Jiří Wonka byl odsouzen rovněž za pobuřování k jednomu roku ztráty svobody nepodmíněně v I. nápravně výchovné skupině. Tyto rozsudky byly nejvyšším soudem potvrzeny.

Pavel Wonka se na jaře r.1986 přihlásil jako nezávislý kandidát k volbám do Federálního shromáždění a svůj program zaslal redakci Krkonošské pravdy. Z jeho programu citujeme: "Nesdílíme stanovisko orgánů Národní fronty, které jsou plně spokojeny se současným stavem. Z naší společnosti se vytratila jakákoli dialektika a polemika se státními úřady, nezbývá nic jiného než projevovat pocity uspokojení. Já osobně se domnívám, že současná politická realita vyžaduje přestoupit před lidem s pravdivým hodnocením daného stavu společnosti a s programem, jak tento stav zlepšit. Dospěl jsem k závěru, že ČSSR a celá společnost dospěla do závažné společenské i hospodářské krize, jejíž existence není přiznávána."

Kada formulací Pavla i Jiřího Wonkových připomíná současně diskuse v sovětských sdělovacích prostředcích i některé výroky předních sovětských, a dekonceptuálních politiků. Jak je možné, že vystoupili s podobnými názory řadoví občané, jsou kvalifikovány jako trestné, stanou se předmětem policejního vyšetřování a soudního jednání?

Seznámili jsme se s předmětem soudní pře, s výroky obžalovaných, obhájce, soudce i prokurátora a důrazně protestujeme proti celému postupu soudu.

Obvinění proti občanům, kteří si devolili kriticky vystoupit proti zločinům obecně přiznávaným, byla uměle rozmniozována o trestné činy, které nebyly prokázány, svědectví v jejich prospěch byla zamítнутa, soud odmítl vyslechnout jejich obhajovací řeči a prokazatelné bití a mučení, kterému byli podrobeni a jehož následky soud viděl, byla ignorována.

Znovu opakujeme, co jsme řekli při různých příležitostech již dříve: celá vyhlášovaná přestavba zůstane jen na papíře, zůstane pouze záležitostí byrokratů, pokud u nás nebude vytvořeno demokratické společenské klima, pokud nebudou moci vyjádřit své mínění takoví lidé, jako jsou bratři Wonkové a mnozí jiní.

Praha 7. srpna 1987

Jan Litomiský
mluvčí Charty 77

Libuše Šilhánová
mluvčí Charty 77

Josef Vohryzek
mluvčí Charty 77

*

Charta 77|51|87 K pohřbu generála Viléma Sachra

Dne 14. srpna t.r. zemřel v Praze ve věku 80 let generál-poručík Vilém Sacher, nositel mnoha válečných vyznamenání, přední účastník bojů II.světové války, jeden z prvních signatářů Charty 77. Jeho pohřeb se konal v pondělí 24.8. v Praze na Olšanech za účasti příbuzných a mnoha přátel. Je politovánlivodné, že nebyl pochřben s vojenskými poctami, jak by odpovídalo jeho zásluhám.

Touto myšlenkou byla vedena skupina občanů, kteří dne 19.8. t.r. napsali a osobně předali dopis Ministerstvu národní obrany, který zněl takto:

"Panu ministru, oznamujeme Vám, že dne 14.8.t.r. zemřel ve věku 80 let generál-poručík v.v. Vilém Sacher, nositel vysokých československých a zahraničních vyznamenání, Přední účastník bojů na východní frontě ve II.světové válce. Jeho pohřeb se koná v pondělí 24.8.1987 v 11 hod. v ústřední síni na Olšanech.

Vzhledem k mimořádným zásluhám zesnulého o vítězství nad fašismem jsme přesvědčeni, že by měl být pochřben s vojenskými poctami.

Jmérem okruhu přátel podepsáni: Marie Hromádková, Ladislav Lis, Anna Marvanová, plk.Jiří Plos, dr.Libuše Šilhánová."

Ministerstvo národní obrany na naléhavé upozornění čs. občanů neodpovědělo a na pohřeb nevyslalo žádného zástupce. Je to zřejmě důsledek nedůstojného aktu odvety, jímž byl generál Vilém Sacher prezidentem Gustávem Husákem degradován a jímž mu byla odňata čs. válečná vyznamenání za to, že podepsal Charty 77.

Při smutečním obřadu pronesl Jiří Rumík tuto krátkou řeč:

"Drahý Viléme!

Letos v únoru jsme s Tebou oslavili osmdesátku. Požehnaný věk, a přece jsi nás teď taklik zarmoutil.

Vilém Sacher se narodil r. 1907 v hanáckém Prostějově. Maturoval na reálce a absolvoval vojenskou akademii. Byl vyřazen jako dvacetiletý poručík a stal se vojákem z povolání.

Svou statečnost, za niž obdržel 32 našich i zahraničních vyznamenání, prokázal za II. světové války v Anglii, v Sovětském svazu a po bojích u Dukly i na území naší republiky.

Svou vojáckou houževnatost byl nuten prokazovat i potom, v boji s nepřízní a příkolem nikoli vojenským, o to však těžším a trýznivějším. Člověk však nepotřebuje hodnosti a metály, aby byl vážen a ctěn.

Jeho zbraní se pak stalo pero. Napsal osm knih; poslední, žel, nedokončil. Názvy těchto knih: Pod rozstříleným praporem, Na počátku stála smrt, Válka skončila na Hané, Krvavé velikonoce, Nebeská brigáda a další svědčí o tom, že jsou to knihy válečné, ale nikdy oslavné, nýbrž varující. Jsou hluboce lidské, protože jsou nanejvýš pravdivé.

Jménem příbuzných a přátel generála Sachra děkuji za Vaše účastenství a projevenou soustrast.

Loučíme se s Tebou, Viléme, měli jsme Tě rádi. Byl jsi pro nás posledním opravdovým generálem bitevního pole. Ty odcházíš, ale Tvoje paměti jsou a zůstanou živé. Sbohem, Viléme."

Jan Litomiský
mluvčí Charty 77

Libuše Šilhánová
mluvčí Charty 77

Josef Vohryzek
mluvčí Charty 77

*

Martin Palouš: Odpověď na dopis 40 signatářů Charty 77

(Dopis 40 signatářů Charty 77 jsme publikovali v minulém čísle.)

Vážení přátelé!

Text, který jste zformulovali jako diskusní příspěvek k "Dopisu signatářů" (dokumentu Charty 3/87, jejž jsem ještě jako její mluvčí pro rok 1986 spolupodepsal) a zároveň jako stanovisko k dosavadní práci Charty 77 vůbec, byl pro mne, přiznávám se, poněkud skličující četbou. Dovolte mi sdělit Vám svůj názor na věc, o níž běží, odpovědět na otázky, které kladete, a na oplátku i Vám položit několik otázek.

Jak znova pročítám po přečtení Vaši repliku "Dopis signatářů", získávám pocit, že jste v něm cosi přehlédli. A vlastně nejen v něm. Váš text ve mně budí dojem, že na celou činnost Charty pohližíte poněkud pokřivenou optikou. Aby bylo jasné, co mám, na myslí, pokusím se nyní vyložit, v čem spatřuji různost těchto dvou pohledů: toho, který se zrcadlí v "Dopise" a ke kterému se hlásím i já, a toho, z něhož v reakci na "Dopis" vycházíte Vy. Samozřejmě se mohu mylit a svou interpretaci Vašeho textu Vám podsouvat něco, co jste vůbec nemínilí. V tom případě se Vám předem zcela upřímně omlouvám. Avšak mohu třeba mít jen zruko pravdy a tak alespoň malinko přispět k vyjasnění vzniklého problému.

Ohližuje se za desetiletou existencí Charty 77, "Dopis signatářů" znovu hledá (pokolikáté už) odpověď na otázku, co vlastně Charta je. Už to samo o sobě je dosti podivná věc. Proč vlastně máme zapotřebí se stále znova takto tázat? Proč nestáčí vymezení Charty, které podává její základní prohlášení? Proč je vůbec nutné stále dokola vyhmatávat půdu, na které se pohybujeme? Proč podmínkou, bez jejíhož splnění by Charta počala ztráct svoji totožnost, je neustálé znovu kladení otázky, "čím je a čím není"? Proč "historie Charty je", jak se praví v dopise, "historií jejího hledání vlastní identity"?

Je nabiledni, že tato podivná neurčitost Charty plynne ze skutečnosti, že Charta není a ani nemůže být, jak již bylo nesčetněkrát řečeno a jak opakuje i "Dopis", žádná organizace. Lze sice určit příslušnost k ní a stanovit její cíl: chartistou je každý, kdo svým podpisem vysloví souhlas s jejím základním prohlášením, a jejím cílem je, jak se v tomto prohlášení praví, "jednotlivé i společně se zasazovat o respektování občanských a lidských práv v naší zemi i ve světě". Ale toť vše. Kromě toho, že se ustálil zvyk střídat vždy po roce tři mluvčí, kteří jsou pověřeni zastupovat Chartu před úřady a veřejností a svými podpisy stvrzovat pravost jejich dokumentů, nenajdeme žádnou organizační strukturu, žádný program činnosti, žádné pravomoci či práva signatářů, vůbec nic.

Myslím si, že tento mlhavý status Charta - zajisté s sebou nesoucí i mnohé nevýhody a problémy - má své hluboké kořeny a opodstatnění. Neplýne podle mého názoru čistě z nutnosti přizpůsobit se podmínkám politického systému, ve kterém už víc než deset let působi. Není to jen taktický manévr na osálení nepřitele či určité druh obrany umožňující Chartě v dané situaci existenci. Souvisí spíše s předpolitickými, ryze lidskými motivy, ze kterých Charta původně povstala. Neznikla přece jako nějaké politické uskupení opozičních sil, ale spíše jako společenství lidí, pro které jednoduše přestalo být únosné mlčet k tomu, co se okolo nich a snimi v této zemi děje. Kteří pocitili (proč vlastně?), že by počali ztráct vlastní identitu, kdyby svůj nesouhlas s tím či oním veřejně nevyjádřili, kdyby se nahlas a viditelně nesolidarizovali s někým, kdo podle jejich přesvědčení urpěl bezpráví. Kterým se cosi stalo nestravitelným v té míře, že se raději rozhodli rezignovat na své kariéry, že se vzdali svých mnohdy pracně vybudovaných společenských mimikrů, chránících je do té doby jakž takž před nepříjemnou pozorností úřadů. Kteří prostě přestali hrát onu hru na veřejnost inscenovanou technologií moci a ideologie, za účast v níž se platí alespoň trochu soukromí, a začali se nejen doma, nýbrž i na veřejné prostranství chovat svobodně a spontánně; každý podle svého vnitřního přesvědčení, tak, jak mu velí jeho svědomí.

To, že Charta dala dohromady a svým způsobem pojí dodnes lidí všech možných politických zabarvení, všech možných přesvědčení i všech možných osudů, přece neplýne z toho, že poskytuje nějaký, pro všechny zúčastněné přijatelný, politický program. Základní prohlášení se svou čistě obecnou formulací principu, ze kterého Charta vychází, jím není. A nelze ani zapomínat, že mezi chartisty je mnoho těch, snad většina, kteří se politiky vůbec necítí, politicky nemyslí, ba nechtějí mít s politikou nic společného. To, co chartisty spojuje, je stejně mlhavé, vágní a špatně slovy uchopitelné, jako je povaha jejich podivné "neorganizace": a sice právě tento existenciální obrat sám, ono ne, které si řekli, když se rozhodli Chartu podepsat.

"Dopis signatářům" se pokouší navzdory obtížné vyslovitelnosti "jádra věci" podat zprávu o tom, jaká Charta po deseti letech je, jaké zkušenosti učinila, co toto období udělalo zvláště s těmi, kdo se mnohdy volky nevolky dostali do centra jejího dění. Obrací se především na ty signatáře, kteří - ať už těch či oněch důvodů - stojí doposavad více či méně stranou. Základním důvodem tohoto dopisu je znova připomenout, na čem nás společný "podnik" stojí a také rozptýlit určitá nedorozumění, která zejména u méně informovaných signatářů mohla vzniknout a také vznikla. V neposlední řadě chtěl dopis vybídnout a povzbudit k aktivnější účasti ty, kdo mají o práci v Chartě zájem. Chtěl dát jasně najevo, že členové tzv. aktivního jádra na to nemají nějaké privilegium a ani si je neosobují; že jakákoli iniciativa, pokud vychází z ducha základního prohlášení, je vítaná, ať přichází odkohokoli.

Když se zde shrnuje, co je podmírkou, za níž jedině Charta je s to existovat a pracovat, uvádí se zde: "konstruktivní diskuse, tolerance, důvěra spojená s respektem k obecnému konsensu, solidarita, cosi jako "zvykové právo", ba občas i něco jako tradice. A ovšem vůle k dorozumění a vůbec dobrá vůle". Protože "zvykové právo" představuje ústřední bod Vaší kritiky "Dopisu signatářům", pár slov k němu. V "Dopise" se o něm dále piše: "Je to právo velice neurčité, neformální, nikde nekodifikovatelné, značně proměnlivé, které pochopitelně nemůže

nikoho k ničemu zavazovat." Tato formulace, která vnějšně vypadá jako jakási definice tohoto práva, je opět podivně mlhavá jako určení, "čím je a čím není" Charta samotná. Kdyby ji měl posuzovat právník, asi by ji zcela zavrhl, zejména její poslední část. Vždyť co je to za právo, které "nemůže nikoho k ničemu zavazovat"? Navzdory tomu se domnívám, že právě takové vymezení zvykového práva je v intencích Charty - té zvláštní neorganizace - zcela smysluplné a funkční. Nelze je ovšem vytrhovat z kontextu ostatních součástí oné nezbytné podmínky existence Charty: ze souvislosti se solidaritou, tolerancí, dobrou vůlí atd. Právo takto pojaté asi nenalezneme v právních příručkách či zákonících, ale dobře je přece známe z každodenního života. Je to přece cosi, co respektujeme, abychom se všbec mohli těšit z pospolitosti s druhými lidmi, co právě s tolerancí, solidaritou, dobrou vůlí atd. jaksi přirozeně patří k zásadám slušného chování, co vytváří elementární podmínky pro existenci jakéhokoli pluralitního společenství. A Charta, domnívám se, není v posledku nic, než normální život, pouhý pokus určité skupiny lidí (pochopitelně chybujících a omylných) i za ztížených podmínek se chovat slušně a normálně, pokus vytvářet i ve světě totalitní mocí zdeformovaném alespoň zárodek světa přirozeného.

Jak jsem vyčetl z Vaší reakce na "Dopis signatářům", Vy chápete Chartu poněkud jinak. Pro Vás je to jakási společenská struktura, která by měla být "dostatečnou platformou, na níž by byla plně reflektována šíře potřeb a zájmů celé společnosti". Moc tomu sice nerozumím, ale přiznám se, že tato formulace ve mně budí konotace víc než nepříjemné. Což o podobných "platformách" neslycháme dosluž často a to v souvislostech, s nimiž nemáme zrovna ty nejlepší zkušenosti? Což se nezapříšší kdekdo, že "plně reflekтуje šíři potřeb a zájmů celé společnosti" (ba většinou bývají tito hlasatelé celospolečenských zájmů skromější než Vy a hovoří raději pouze o "drtivé většině", aby každý kdo je na pochybách o jejich pojetí celospolečenských zájmů, se mohl alespoň přičíst k oné "nepatrné menšině" zbývajících)? Myslím si, že byste měli především sami sobě a pak i všem ostatním objasnit, jak si to s touto rolí Charta představujete, jak by se Charta takovou "platformou" všbec měla stát a jaké celospolečenské zájmy by měla reflektovat. I zájmy těch, kteří na obraně lidských práv žádný zájem nemají?

Jsem dalek toho, abych na jediné neštastné formulaci stavěl svoji polemiku. Obávám se však, že již tato jediná, podle mne nic moc neříkající a značně nabubřelá fráze zrcadlí Vaše fatální neprozumění povaze Charty. I když je celkem zřejmé, že Charta není a proč nemůže být organizací, tváříte se, jako by něčím takovým stejně byla. Jak jinak jste mohli napsat, že by Charta měla aspirovat na to, "jak v rozsahu našich dvou federálních republik, tak v měřítku mezinárodním být instancí skutečně reprezentativní"? Měla by snad nutit nějakého mořevedána, aby ji podepsal, kdyby se zjistilo, že dosavadní počet signatářů-mořevedanů neodpovídá jejich poměrnému počtu v celosvětovém měřítku? Jakým jiným způsobem by bylo možné zařídit její reprezentativnost než tak, že by kdosi vydal výnos, stanovující, jak tuto věc organizačně zajistit, jak usměrnit doposud živelný způsob přijímání nových lidí?

Živeni nesmyslnou představou, že Charta je jakási společenská instituce udělující svým členům určitý podíl na moci a umožňující jim menší či větší podíl na svém vedení, pak lítěte její obraz v poněkud pokřivené podobě. Za svoje tably štětcem sice většinou cudně kladete otazníky, ale člověk tak jako tak nemůže zůstat na pochybách, jakou verzi chartistické skutečnosti mu chcete předložit.

Odvážím-li se předvést Váš portrét Charty v podobě poněkud zkaričované, myslím, že by se docela dobře hodil za námět pro nějaký televizní seriál. Předně zde najdeme dvě antagonistické třídy: svévolně se vytvořivší utlačovatelské aktivní jádro a utlačovanou pasivní většinu. Aktivní jádro - sami přestárlí paprikové senilné stále dokola žvanící o své zašlé slávě z konce sedesátých let a o svém utrpení, které pak násleovalo, a svou tehdejší skutečnou moc si kompenzující alespoň mocí paralelní - tak toto aktivní jádro, domnívajíc se, že samo o sobě je dostatečně reprezentativní, si uzurpuje privilegium o všem rozhodovat, všechno podnikat jen v úzkém kruhu vyvolenců bez ohledu na ostatní. Aby si jeho členové

i po deseti letech a přes svůj pokročilý věk pojistili svoji hegemonii, formulující - nemohouce to kodifikovat jinak - své "zvykové právo" na ni. Proti nim stojí pasivní většina, odhodlaná mladí chartisté dospívající v letech osmdesátých, nejvíce pro ustavičné vzpomínání starců na svou heroickou minulost pražádne porozumění. Moc toho zatím tito mladí sice neudělali, ale ani zdaleka by tak pasivní nebyli nebýt aktivního jádra, které je k žádné práci a rozhodování o chartistických věcech nepřipouští, neboť vůbec netouží po tom dělit se s kýmkoli o pozitky, které z takového aktivismu plynou. Ale nejsou tu jen mladí chartisté. Je to celá mladá generace, sdružující se ve svých zájmově i regionálně členěných seskupeních. Se svými palčivými problémy, s nimiž je - díky nevšímacosti aktivního jádra - odkázána jen sama na sebe. Příslušníků mladé generace (divák našeho seriálu by měl mít dojem, že ti mladí navzdory času snad spíše mládnou než naopak) je mnoho, jejich řady i síly den ze dne rostou, zatímco aktivní jádro - uzavřeno a izolováno v samotě svých chartistických salónů - stále více a více stárne, a paprikovatí. Vědomi si této měnící se rovnováhy sil mohou představitelé "nové vlny" vyslovit ultimátum: buď se s nimi "strýčkové" z Charty rozdělí o moc, odvolají své návrhy uzákonit "zvykové právo", které by vedly k ještě tužší centralizaci, a celá Charta se od základu přebuduje, nebo si mladá generace bude muset pomocí sama: vytvoří si vlastní instanci či platformu - takovou, která podle všeho bude (a zde by nás seriál končil, aby divákovi dovolil se zasmít, jaké to bude, až to mladí, kterému dnes patří svět, převezme do svých rukou) na rozdíl od autoritářské a elitářské Charty demokratická a reprezentativní a bude plně reflektovat šíři potřeb a zájmů celé společnosti.

Nebylo a není to náhodou všechno jinak, než jak nám to líčíte, vážení polemici? Nezaměnili jste skutečnost za iluzi z televizní obrazovky? Jak si tak maně vzpomínám, ještě před dvěma, neřku-li pěti lety, bylo dosti obtížné přesvědčit kohokoli, aby byl ochoten stát se "předním aktivistou". Proč jste se neozvali tenkrát? A ostatně ani dnes není těch, kdo jsou ochotni něco skutečně dělat a pro to či ono se zasadit, nijak mnoho. Přiznám se, moc by mě zajímalo, jak se s tím, co jste podepsali, shoduje vaše vlastní, osobní zkušenost. Kdo z Vás kdy pocítil, že je ve svých chartistických aktivitách jakkoli omezován? Kdy jsi na příklad Ty, Vládo Vojáku, Petře Prokeši, Zdeňo Řeháková, Petře Tačouně, Marcelo Stárková a další přišel nabídnout svou účast na tom či onem a byl aktivním jádrem odmítnut? Pokud se tak opravdu stalo, měli byste to asi sdělit ostatním, abychom se mohli společně poradit a přemyšlet, stala-li se chyba či dokonce křivda, o nápravě. A co Jan Pilnáček, který již ve chvíli, kdy tyto řádky píší, pravděpodobně přebývá ve Vídni. Jak ten to se svou aktivní účastí na práci Charty 77 myslí?

Přiznám se, bylo mi z četby Vaši repliky na "Dopis signatářům" chvílemi až úzko a asi je to cítit i z této mé odpovědi. Pročítám tedy Vaši repliku raději ještě jednou a pokouším se v ní nalézt alespoň něco konstruktivního a věcného. Stejně se mi to ale nedáří. Přečetli jste si "Dopis signatářům" vůbec? A jestli ano, to jej považujete pouze za létatý úskok starců z ústředí? A co konkrétního vlastně navrhujete? Vůbec nic. Jen žehrátě na současný stav věcí a neurčitě naznačujete, že by se to mělo změnit. Ale jak? Prosazujete, aby hlas Fóra Charty, jehož vznik "Dopis" navrhuje, byl hlasem nikoli pouze poradním. Mohli byste, prosím, nějak blíže určit, jaký by tedy ten hlas měl být? Víte o někom v Charte, kdo má hlas jiný než poradní? Proč, když jste se ještě nepokusili uspořádat sami jediné fórum, hned předem varujete, aby "realizaci jeho návrhů a podnětů nebylo bráněno"? Píšete-li v závěru, že "zavést jako "zvyk" aktivní podíl mladé generace na práci Charty (se všemi důsledky z toho plynoucími) je podle našeho názoru věc, která je neodkladná" tak proč proběh ji již sami bezodkladně neuskutečňujete? I se všemi důsledky?

Jestliže byste "úskočným starcům" z centra již vůbec nedůvěrovali, pak se neoštýchejte a opravdu raději rozjedte nějaký vlastní podnik. Myslím, že nic zlého by se tím nestalo, ba naopak. Jakákoliv taková iniciativa by přece jistě byla ku všeobecnému prospěchu a všichni, kdo mají na společné obraně lidských

a občanských práv v naší zemi zájem, by zajisté zcela upřímně přivítali. Vůbec nevidím důvod, proč by její vznik měla doprovázet jakákoli hořkost - ať už na kterékoli straně. Ostatně, kdybyste o to stáli, členové aktivního jádra Charty, aníž by se jakkoli pletli či mluvili do Vašeho konání a chtěli Vás o Vaši iniciativu připravit, by zajisté byli ochotni Vám podle svých sil pomoci. A minimálně by se s Vámi solidarizovali. I pod novou hlavičkou by totiž Vaše činnost byla v původním smyslu chartistická.

V Praze 1. září 1987

Martin Palouš

P.S.

Dodatečně jsem se dozvěděl, že vystěhování do Rakouska bylo Janu Pilňáčkovi zamítnuto. Zůstává tedy zde. S ním ovšem i otázka, kterou jsem mu položil.

*

Václav Slavík: K vodnímu dílu "Křivoklát".

Kolektivu mluvčích Charty 77

Vážení přátelé,

chci se s vámi podělit o pár dojmů a myšlenek, které ve mně loni vyvolala jedna novinová zpráva. Berte tyto moje poznámky jako příspěvek k diskusi o novém ekologickém dokumentu Charty.

Večerní Praha ze 4.7.1986 měla na první stránce zřejmě náhodou dvě fotografie, mezi kterými jsem spatřil zvláštní souvislost. Jedna fotografie ukazuje jakým korzem pro Pražany i návštěvníky města se stala pěší zóna; čili něco na téma návrat klidu a snad též trochy přírody do městské čtvrti. Druhá je doprovázena tímto textem: "Údolí Berounky u Nezabudického mlýna je zatím stejně idylické jako v dobách, kdy tu prožíval své dětství spisovatel Ota Pavel. Brzy tu však řece nasadí pouta sypaná hráz přehrady "Křivoklát". A na téma těchto "pout" pak následuje článek, z kterého se čtenář dozvídá, že objem vzniklé vodní nádrže bude od 28 do 50 milionů kubíků vody. - Jestli se na stavbách někdy říká, že centimetr není žádná míra, pak tedy dříj odborníků pražského Hydroprojektu mluví hned o miliónových rozdílech v krychlových metrech. Přitom není jasné, zda v údaji o objemu jde o jednu či dvě nádrže, neboť uvažují o horní a spodní. Pokud jde o dosažení povodňové ochrany na Berounce, předpokládá další studii, z které by mělo vyplynout, zda se vybudování retenčního objemu vůbec vyplatí. Již z toho mála, co se dozvěděl, si pozorný čtenář řekne, že zřejmě těch nejasnosti a značných rozdílů by bylo při obsáhlějším informování o dané stavbě zřejmě ještě víc! Jinak má vzít na vědomí, že orientační výkon křivoklátské vodní elektrárny - 1000 MW - je řádově třikrát až čtyřikrát větší než u našich nejmohutnějších elektráren tohoto typu. Dále: investiční záměr by měl být hotov do konce r. 1987 a se zahájením výstavby se počítá v r. 1992.

Nejde mi ani o kritiku za každou cenu ani nechci upírat příslušným odborným a odpovědným orgánům jejich pravomoce. Ovšem jen z toho, co jsem se dozvěděl o podstatných nesrovnalostech v projektech vodního díla Křivoklát, je na místě otázka, zda je toto rozhodnutí fair?

Žijeme v době, kdy se prakticky všude otevřeně nejen diskutuje, ale též často bouřlivě protestuje (dokonce za mezinárodní účasti!) proti nejrůznějším stavbám jevícím se občanům jako ohrožování životního prostředí nebo nebezpečným z hlediska provozu; v odpověď na to jsou ohlašovány oficiálními místy návrhy na zvýšení bezpečnosti provozu např. v jaderných elektrárnách a současně vydělovány větší prostředky na ochranu životního prostředí.

Rád bych věděl, po známých zkušenostech s jinými vodními díly, kdy většinou skutečnost se ukázala v mnoha směrech horší než předpoklady, jaký by byl skutečný hospodářský efekt elektrárny Křivoklát a ovšem též, jaké nemilosrdné zásahy do přírody by celá výstavba přinesla. Co asi soudí o tom všem obyvatelé křivoklátského okolí, početní milovníci tamní přírody a co Pražané, kterým z křivoklátských lesů přichází snad nejsvěžejší vzduch. A jak mají být řešeny rozpory a rozdíly v uveřejňovaných plánech případné stavby?

Ačkoliv se snažím sledovat náš veřejný život, opravdu nevím kdy, kým a jak a na základě jakých podkladů bylo rozhodnuto o stavbě mohutného "vodního díla" Křivoklát. V programovém prohlášení vlády ČSSR předneseném jejím předsedou Lubomírem Štrougalem 24. června 1986 jsem se nic v tomto směru nedočetl. Z něho jsem jen informován, že v r. 1990 se budou jaderné elektrárny podílet přibližně 30 procenty na celkové výrobě elektřiny (kolem r. 2000 zhruba 50 %). Dále pak, že výroba elektřiny z vodních elektráren se v tomto období (není z otištěného textu jasné, zda do r. 1990 nebo 2000) zhruba zdvojnásobí.

Jinak mě zmíněné prohlášení určitým způsobem utvrzuje v mém kritickém postoji vůči "vodnímu dílu" Křivoklát. Zdůrazňuje přece, že celkový předpokládaný plánovaný ekonomický růst musíme zabezpečit v podstatě s dosavadní úrovni zdrojů paliv, energií, surovin a materiálů. Mluví se v něm o snižování materiálové i energetické náročnosti, zdůrazňuje se snižování podílu a někde i absolutního objemu materiálové, energeticky a investičně náročných výrob; následují požadavky na zvýšení podílu oborů s vysokou mírou přidané hodnoty a nadprůměrnou úrovni technickoekonomických parametrů.

Ano, toto je, čemu rozumím a s čím souhlasím. Víc než materiálů a energie využívat dovednosti, zručnosti, práce rukou a mozku všech, kdo mají dobrý vliv na život společnosti. A vytvářet k tomu další potřebné politické a ekonomické podmínky.

Návrhy na "vodní dílo" Křivoklát se mě dotkly podobně jako některých lidí v SSSR plány na obrácení toku sibiřských řek, o jejichž kritickém (a úspěšném) postoji jsme se mohli dočít.

Dávám v úvahu, vytvořit odborný tým, který by mě a případné další podněty a návrhy kriticky posoudil a zpracoval seriózní stanovisko pro odpovědné orgány.

Praha červen 1987

Václav Slavík

*

Oblast na dokument Ch 77/33/87 "Aby se dalo dýchat".

O dokumentu Ch 77 referoval European Energy Report (vyd: Financial Times Business Information) ve zprávě "Charter 77 on Environment". Ve stručném souhrnu obsahu dokumentu vyslovil pochybnosti o seismickém nebezpečí pro atomovou elektrárnu u Temelína, tak jak je vidí dokument. EER se domnívá, že seismické situace jihočeské kotliny je spíše příznivější než situace Velké Británie. K tomu uvádí jeden z autorů dokumentu Charthy (značka -rn-), že se EER mylí, protože Jihočeská kotlina leží blízko alpského zlomu (zemětřesení v r. 1987 s epicentrem poblíž Lince). Temelínská elektrárna bude stát v blízkosti zlomu zemské kůry (neotektonická mapa ČSSR; ŠUG 1970). Nejzranitelnější části elektrárny budou rozloženy na větší ploše než je u jiných západních elektráren a tím se seismické nebezpečí stává aktuálnější. Autor dokumentu znova zdůrazňuje, že všechny otázky spojené s jadernými elektrárnami musí být podrobeny veřejné odborné diskusi.

Sdělení výboru na obranu nespravedlivě stíhaných, československé ligy pro lidská práva, člena Mezinárodní federace pro lidská práva (FIDH)

Všechna sdělení VONS jsou zasílána Federálnímu shromáždění. Jména a adresy členů VONS jsme zveřejnili ve sdělení č. 591.

Sdělení č. 673 (Rozsudek nad bratry Wonkovými potvrzen)

Ve dnech 6. a 7. srpna proběhlo v Praze u nejvyššího soudu ČSR, před senátem ve složení předseda JUDr. Pavel Janda, přísejdicí JUDr. Václav Mrzena a JUDr. Marie Dojčárová, veřejné zasedání, při kterém bylo projednáváno odvolání bratrů Pavla a Jiřího Wonkových a jejich matky Gerty Wonkové. Odvolali se proti rozsudku městského soudu v Praze ze dne 26. května 1987, kterým byli odsouzeni k nepodmíněným trestům ednětí svobody. Pavel Wonka byl odsouzen podle §§ 156 odst. 2, 154 odst. 2 a 100 trestního zákona 21 měsíci v II.NVS a třem rokům ochranného dohledu podle

§ 2 odst.1 zákona o ochranném dohledu. Jiří Wonka byl odsouzen podle § 100 odst.1 a) tr.z. k dvanácti měsícům odňtí svobody v I.NVS. Rozsudek městského soudu byl potvrzen v plném rozsahu, a to i přesto, že obhajoba vznesla několik závažných námitek, s nimiž se soud vypořádal svérázným způsobem.

Oba dva bratři podali v průběhu vyšetřování námítku podjatosti vůči prokurátorovi krajské prokuratury v Hradci Králové, JUDr. Josefu Valentovi. Rozhodnuto bylo pouze o námítce Pavla Wonky, zatímco námítka Jiřího Wonky, která byla podávána později a byla jinak zdůvodněna, zůstala bez odpovědi, čímž došlo k tomu, že obžaloba podaná krajským prokurátorem je de facto neplatná. Soudce Jandu tuto skutečnost pominul tvrzením, že když byli oba bratři uznáni vinou ze žalovaných skutků, není rozhodující, který prokurátor obžalobu podával. Dále soud nevzal v úvahu námítku obhajoby, že kdyby Pavel Wonka chtěl pobuřovat, vybral by si jiné objekty, nikoliv státní orgány, jimž byla jeho podání adresována. Další údajný trestní čin, pro nějž byl Pavel Wonka souzen, měl spočívat v tom, že vystrčil jičínského soudce Záveského z bytu, když tam přišel provádět exekuci. Obhajoba dokázala, že soudce v tomto okamžiku nebyl veřejným činitelem, protože proti němu byla Pavlem Wonkou vznesena námítka podjatosti, která nebyla nijak řešena. S tímto argumentem se soud vyrovnal tvrzením, že soudce Záveský je veřejným činitelem za jakýchkoliv okolnosti. Pavlovo podání týkající npor. Klimeše z Černého Dolu bylo soudem rovněž kvalifikováno jako trestní čin: Pavel Wonka žádal o prověření jeho činnosti vzhledem k tomu, že npor. Lubomír Klimeš je podezíráván z trestného činu rozkrádání majetku v socialistickém vlastnictví podle § 132 tr.z. Fakt, že inspekcí ministerstva vnitra údajně neprokázala, že by npor. Klimeš kradl, ovšem není důkazem, že by P. Wonka npor. Klimeše hrubě urazil nebo pomluvil a tím tedy spáchal tr.čin podle § 154 odst.2. Prokurátor JUDr. Antonín Havrátil v závěrečném návrhu požadoval zamítnutí všech odvolání a v případě, že by tomuto návrhu soud nevyhověl a vynesl jiný rozsudek, aby byl velice shovívavý. Toto tvrzení považovala obhajoba za další důkaz toho, že zjevně nebyl splněn požadavek společenské nebezpečnosti jednání bratrů Wonkových.

Předseda senátu v odůvodnění usnesení uvedl, že obžalovaní nemají žádné morální ani občanské právo se odvolávat na tzv. nové myšlení a úsilí o přestavbu - jak činí - neboť nové myšlení a přestavba jsou záležitostí čestných občanů. Není ovšem zřejmé, kdo pověřil JUDr. Jandu, aby rozhodoval o tom, kdo je a kdo není čestným občanem a kdo má morální a občanské právo dovolávat se nového myšlení a přestavby.

Praha 12. srpna 1987

*

Sdělení č. 674 (Případ Milana Vyhánka)

Od září 1986 je ve vazbě jako obviněný z trestného činu záškodnictví podle § 95 odst. 1a) 2c) tr.z. Milan Vyhánek, nar. 23.5.1961, bytem Hnátnice 229, okr. Ústí nad Orlicí, dělník. V minulosti byl již třikrát vězněn. Poprvé v r. 1980 pro pokus o opuštění republiky. Druhý trest vynesený v r. 1981 byl pětadvacetiměsíční: tehdy byl odsouzen pro pobuřování, které mělo spočívat ve vyvěšování letáků, pro poškozování zájmů republiky v cizině, jehož se měl dopustit korespondencí se zahraničními rozhlasovými stanicemi, a pro přečin nedovoleného držení střelné zbraně. Ještě v průběhu tohoto trestu byl v r. 1982 odsouzen potřetí, tentokrát na 18 měsíců pro trestné činy křivého obvinění a křivého svědectví, které měly spočívat ve lživém obvinění vyšetřovatele a nepravidlivé výpovědi v trestné věci Jiřího Gruntoráda. (O těchto případech jsme referovali ve sděleních č. 185, 319, 349 a 400)

Obžalobou je Milan Vyhánek nyní stíhán proto, že měl podplít družstevní kůlku se slámonou a dva vozy se slámonou, a to v úmyslu poškodit společenské a státní zřízení republiky. Podle obžaloby tím došlo ke škodě velkého rozsahu, tj. více než 100 000 Kčs. Hlavní líčení v této trestní věci začalo před senátem krajského soudu v Hradci Králové, jemuž předsedá L. Hlavatý, dne 11.8.1987. Následujícího dne bylo odročeno na 2. a 3. září 1987, neboť bude třeba ještě vyslechnout znalec. Líčení probíhá v soudní síni č. 56, I. patro.

Milan Vyhánek svou vinu na požáru kůlny přiznává pouze částečně. Předmětem dokazování je údajný nepřátelský poměr pachatele ke zřízení republiky, prokazovaný mj. jeho bývalými spoluvedzni. Nemáme v současné době podrobnější údaje o žalované skutkové podstatě, obhajobě Milana Vyhánka a o důkazní situaci; rovněž nelze v tomto případě konstatovat, zda a v čem došlo k porušení zákona. Pokud však nemůžeme na základě dosavadních informací považovat Milana Vyhánka za nespravedlivě stíhaného, pocítujeme naléhavou morální povinnost informovat veřejnost a čs.úřady, že podle platného zákona za údajné zapálení kůlny hrozí našemu spoluobčanu trest odňtí svobody v trvání 12 až 15 let nebo trest smrti (nebo nahradní trest do 25 let). Politický aspekt této trestní věci je v tom, že neprokázal-li by se nepřátelský úmysl pachatele (ze soudní praxe je však známo, že není nic lehčího, než prokázat ho), byl by jeho skutek posuzován jako trestný čin obecného ohrožení podle § 179 tr.zákona, který stanoví - pro případ, kdy došlo ke škodě velkého rozsahu - podle odst. 1,2c) trest odňtí svobody osm až patnáct let. Již proto považujeme případ Milana Vyhánka za pozoruhodný a chceme dále referovat o průběhu trestního řízení, zvláště pak o motivaci, následcích a dalších okolnostech tohoto trestného činu, který i my považujeme za společensky nebezpečný.

Praha 27. srpna 1987

*

Sdělení č.675 (Odvolání ve věci Vlastimila Marka)

Městský soud v Praze, jehož senátu bude předsedat JUDr. Stanislava Píchová, má dne 11.9.1987 v 8,45 hod. v místnosti č.57 v I poschodí soudní budovy ve Spálené 2, v Praze 2, rozhodovat ve veřejném zasedání o odvolání Vlastimila Marka a obvodního prokurátora JUDr. Františka Antoše, kterým napadli rozsudek obvodního soudu pro Prahu 2, jímž byl dne 16.6.1987 Vlastimil Marek odsouzen k trestu odňtí svobody v trvání čtyř měsíců s podmíněným odkladem na jeden rok. Obvodní soud tehdy odsoudil člena jazzové sekce Vlastimila Marka za trestný čin poškozování zájmu republiky v cizině podle § 112 tr.zákona, neboť měl odesílat do Japonska a USA dopisy a pojednání, zejména o rockové hudbě a filozofii, v nichž měl podávat o poměrech v čs. republice nepravdivé zprávy a tím poškozovat zájmy republiky v cizině. (Viz naše sdělení č.555, 559, 564, 571 a 654).

Proti tomuto rozsudku se odvolal jak obžalovaný, který se domáhá, aby byl obžaloby zproštěn, tak prokurátor, který sice souhlasí s podmíněným odkladem trestu, ale domáhá se trestu vyššího (kolem 18 měsíců) a delší zkoušební doby, a to vzhledem k osobnosti Vlastimila Marka a také proto, "aby uložený trest působil na ostatní členy společnosti". Zastrášování - v daném případě občanů, kteří by se mohli kriticky vyslovovat k situaci v oblasti rockové hudby - je zřejmě důležitým prvkem trestní politiky, na níž prokuratura jménem orgánu státní moci stále ještě trvá.

Praha 31.8.1987

Dopis Anny Marvanové prezidentovi republiky a předsedovi federální vlády

Pane prezidente, pane předsedo vlády,

chci Vám připomenout italský záznam jednoho z letošních vystoupení Michaila Gorbačova po návštěvě u nás, jak jsem o něm četla v čs.tisku. K následkům situace r.1968 v Československu řekl, že to je "záležitostí čs.soudruhů" - tedy Vaší.

V Československu jsou sovětská vojska už 19 let od oné noci, kdy vpadla do země proti vůli nejen většiny lidu, ale i proti vůli tehdejších ústavních činitelů. Martyrium, jakým prochází od té doby naše země, která se tehdy mohla začít vzpamatovávat z tíže paděsátých let, je dobré známé.

Je to přede vším dlouhodobě špatný stav všech oblastí celé společnosti, který sám nejpřesvědčivěji dokládá nutnost naléhavých změn. Ty už ale nebudu moci být jen polovičaté, jako dřív. Mají-li být účinné, budou muset vycházet z pravdivých přehodnocení a nalýz minulosti včetně tzv. "Poučení z krizového vývoje".

Jak se ukazuje, řada současných představitelů to nedokáže, musí tedy začít odcházet z funkcií. Je také nutno zahájit jednání o neplatnosti tzv. moskevského protokolu, zatím alespoň o ukončení pobytu sovětských vojsk u nás a o jejich skutečném odchodu ze země, aby bylo možno obnovovat československou státní suverenitu. Bez ní by opravdová obnova normálního hospodářského, politického a kulturního života v Československu nebyla možná.

Zivotaschopné základy nezbytného pořádku námět přinést teprve splnění uvedených předpokladů. Jen tak bude možno dosáhnout toho, co je pro zdravý rozvoj země nezbytné jako čistý vzduch - návrat správy vlastních záležitostí do našich rukou.

Proto Vás žádám, pane prezidente a pane předsedo vlády, o urychlená potřebná opatření

Praha 10. srpna 1987

Anna Marvanová

Jerónymova 2 130 00 Praha 3

*

Projev Pierre Schoriho, náměstka ministra zahraničí Švédska
pronesený 26.1.1987 v divadle Dramaten ve Stockholmu u příležitosti 10. výročí vzniku Charty 77.

Úvodem Pierre Schori seznámil posluchače stručně s historií vzniku Charty 77 a jejími cíli. Dále pokračoval:

My, kteří žijeme mimo hranice Československa, nemůžeme než respektovat morálku a integritu signatářů Charty 77 a obdivovat jejich občanskou statečnost. Avšak porušování lidských práv v určité zemi se netýká jenom občanů, kteří v té zemi žijí, ale celého mezinárodního společenství. Požadavek dodržování lidských práv, zvlášť po přijetí helsinského dokumentu z roku 1975, už nelze považovat za vnušování do vnitřních záležitostí jiné země. Švédská vláda a švédská veřejnost nemohou než odsuzovat pronásledování a šikanování, jimž byli signatáři Charty 77 v průběhu let vystavováni ze strany československého mocenského aparátu. To jsme také v průběhu let činili. My víme, že členové Charty 77 jsou demokraté a skuteční vlastenci. Nezloučí nikomu jinému než zájmu svého lidu a svobodě. My, kteří žijeme ve svobodné zemi mimo spojenectví, nesazování velmocenskými bloky, ve světě, kde svoboda projevu je nedostatkové zboží, máme nejen právo, ale i zvláštní povinnost mluvit jasně a srozumitelně, podporovat úsilí národního svobody a práva malých států na národní nezávislost.

A v případě Československa, ba východní Evropy vůbec, činíme tak v přesvědčení, že diktatury tvoří špatný základ pro mezinárodní spolupráci a pro snížení napětí. Nechceme se zúčastnit studených válek a ideologických křížákých tažení - ta nikdy nepřivedla vývoj kupředu ani neprospešla východoevropským národům. Jsme však přesvědčeni, že mír a pokrok v Evropě vytvoříme společně s občany společnosti, v nichž lidé cítí, že se na věcech podílejí a že jejich život má smysl. Lid Československa nadále očekává změny, které musejí přijít. Charta 77 usiluje svou aktivitou a svými prohlášeními o to, aby lidé dospěli k poznání, že sami mohou ovlivnit vývoj. Tak vzroste uvědomění společnosti zevnitř a časem prodchně celou společnost odhora až dolů. Přejeme hnutí Charty 77 další úspěchy v tomto úsilí. Od hnutí, které usiluje o to, aby zvrátilo útisk a nesvobodu pravdou a věcností, se může poučit celý svět.

*

Jan Kavan: Konference END v britském Coventry

Letošní, již šestá konference END (Evropské jaderné odzbrojení) byla znovu silně poznamenána sporem o povahu styku západního mírového hnutí s lidmi ze střední a východní Evropy. V roce 1984 v italské Perugii řada delegátů, roztrpčená snahou organizátorů nerozhněvat si příliš sovětský oficiální mírový výbor, založila samostatnou skupinu Informační síť pro dialog mezi Východem a Západem (dále IS). Z iniciativy IS bylo loni připraveno mírové memorandum k Helsinkám, které zatím podepsalo asi 500 lidí z obou částí Evropy. Letos do Británie byli pozváni jak nezávislí aktivisté, včetně 30 signatářů Charty 77, tak i oficiální mírové výbory a navíc, vůbec poprvé, dokonce i zástupci komunistických stran ze sovětského bloku, s výjimkou Československa a Polska.

Pozvání komunistickým stranám, prosazené činiteli západoevropských politických stran, vyvolalo protesty, a to jak z Východu, tak ze Západu. V Coventry 84 delegátů, mezi nimi i zástupci holandské IKV (mezicírkevní mírová rada), německé strany Zelených a britských mírových organizací CND a END podepsalo otevřený dopis východoevropským nezávislým mírovým iniciativám v němž vyjádřili svůj nesouhlas s tímto pozváním a své rozhodnutí spolupracovat především s nezávislými a snažit se zajistit jejich přítomnost na budoucích konferencích END. Většina z 51 pozvaných nezávislých mírových aktivistů z NDR poslala do Coventry dopis, jímž se odmítla konference účastnit, byť i jen formou písemných příspěvků, a odvoláním na nepřijatelný text pozvání zaslány funkcionářům SED. Signatáři zdůraznili svou podporu myšlence "détente (uvolnění) zespodu" jak bylo formulováno v memorandu IS.

V obšírném dopise, který do Coventry poslala nezávislá moskevská skupina Důvěry, vysvětlilo třicet signatářů, proč skupina odmítla přistoupit na nabídku sovětského mírového výboru zařadit jednoho jejich zástupce do desetičlenné oficiální sovětské delegace. Nabídka byla totiž vázána na podmítku, že se skupina vzdá možnosti prezentovat v Coventry samostatné stanovisko, vyjádří souhlas s oficiálními sovětskými požadavky, distancuje se od vlastního připravovaného semináře na téma "Demokracie a humanismus" a informuje mírový výbor o všech svých minulých i chystaných akcích.

Některé požadavky moskevské skupiny např. stažení cizích vojsk z Evropy a sovětských vojsk z Afgánistánu nebo jaderné odzbrojení byly totožné s požadavky polské skupiny "Svoboda a mír" jejíž zástupce Konstanty Radziwill vystoupil na závěrečné plenáře konference. Radziwill podtrhl rozvoj občanské společnosti ve východní Evropě, která se opírá o společné dědictví Berlína 53, Maďarska a Polska 1956, Československa 1968 a Polska 1970, včetně "mírové revoluce" Solidarity, a vyjádřil své uspokojení nad tím, že většina delegátů přijímá nezávislé aktivisty z Východu jako své přirozené a rovnoprávné partnery, s nimiž chtějí vytvořit podmínky pro "demokratický mír" v Evropě. Jméno skupiny "Svoboda a mír" Radziwill žádal i takovou změnu politického statu quo, aby vlády byly zodpovědné svým občanům a respektovaly základní občanská, lidská i sociální práva. Závěrem Radziwill požádal o podporu nezávislého mírového hnutí na Západě i na Východě pro návrh skupiny "Svoboda a mír" pořádat mírovou konferenci ve Varšavě v roce 1989 a poukázal na úspěch nezávislého semináře, který skupina zorganizovala ve Varšavě letos v květnu a kterého se účastnil i zástupce Charty 77 z Prahy.

Tón i terminologie polského příspěvku připomínal dokumenty Charty 77, jejíž dopis byl v Coventry rozšířen agenturou Palach Press. Charta v něm zdůraznila nutnost prosazovat znevýznamňování hranic a celoevropskou integraci. Mluvčí Charty 77 pozvali mírové aktivisty na seminář do Prahy. 85 delegátů na místě podepsalo dopis, v němž přijali nejen pozvání, ale i chartovní perspektivu překonání rozdělení Evropy a nutnosti Evropu demilitarizovat a demokratizovat. (Viz dok.Ch 77/46/87 a odpověď z Coventry v Infochu č.10).

Nová atmosféra tzv. glasnosti zanechala jisté stopy i na oficiálních "mírových byrokratech" (jak se sami občas nazývali) a komunistických zemí. Nejradičněji vystupovali Maďaři, kteří hovořili o nutnosti prosazovat demokracii v sovětském bloku, nejortodoxněji hovořili čs. zástupci kteří neohroženě kritizovali jen americké jaderné zbraně. V kuleárech se však prý nechali slyšet, že by neměli nic proti přítomnosti zástupce Charty 77 na příští konferenci END. Vedoucí sovětské delegace Grigorij Loškin dokonce vystoupil na tiskové konferenci společně se zahraničním zástupcem skupiny Důvěry Alexejem Koristilevem. Nenašli však společnou řeč. Na stejném shromáždění na otázku bývalé mluvčí Charty 77 Zdeněk Tominec řeč zde není na čase, aby Sovětský svaz v rámci přehodnocování vlastní historie začal přehodnocovat i své vojenské zákroky v Berlíně, Praze, Budapešti a svou roli v Polsku neb jinak nelze budovat "společný evropský dům", odpověděl Alexej Podberezkin z moskevského institutu světové ekonomie, že v Maďarsku nebyla revoluce protože tam zabíjeli komunisty a ani v Československu nešlo v roce 1968 o žádny demokratický socialismus.

Závěr konference dostal dramatický spád poté, kdy několik členů koordinačního výboru, zvláště zástupci britské Nadace Bertranda Russeila, německé SPD a holandské dělnické strany vetovali návrh na vytvoření komise se silným zastoupením nezávislých skupin z východní Evropy, která měla jednat s přítomnými členy oficiálních mírových výborů. Asi sto účastníků konference, mezi nimiž byli zástupci téměř všech důležitých západních mírových hnutí, podrobilo celoevropské mírové orgány a dosavadní způsob rozhodování kritice a poté zvolilo desetičlennou komisi, která dostala za úkol prozkoumat možnosti využít existujících evropských mírových struktur, včetně IS k vytvoření nového a demokratičtějšího způsobu koordinace práce, především s východoevropskou opozicí. Komise, v níž polovina členů jsou zástupci nezávislých skupin z východní Evropy a/nebo emigranti (z Čechů je členem Jan Kavan), byla rovněž pověřena získat konkrétní návrhy a představy od těchto skupin z Prahy, Budapešti, Berlína, Varšavy ap. a připravit podmínky pro pravidelná setkání ve východní Evropě jako jednu ze základních nových forem práce.

(mírně zkráceno)

*

Retičková hladovka za čs. politické vězně

Nemůžeme se smířit s tím, že nejvyšší soud ČSSR potvrdil rozsudek nad Pavlem Wonkou z Vrchlabí. Nemůžeme se smířit s tím, že kromě něho si odpykávají tresty odňtí svobody další naši občané, kteří se "provinili" pouze tím, že se s veškerou vážností a životní opravdovostí domáhali uplatňování svých zákonních práv, jak jsou garantována v Ústavě, v přijatých mezinárodních paktech o lidských právech, i v Závěrečném aktu z Helsinek.

Stále častěji se dovidáme o nedůstojných podmínkách v čs. věznících. Každá lidi trpí vážnými zdravotními problémy, někteří jsou přímo ohroženi na životě. Stále více si ovšem uvědomujeme, že odpovědnost za tento neutěšený stav nepadá pouze na státní orgány, ale na každého jednotlivce, na každého z nás. Uvědomujíce si tuto odpovědnost, rozhodli jsme se zahájit opět Retičkovou 24hodinovou hladovku jako skromný a nenásilný čin, který by mohl vést k obecnější nápravě poměru. Chceme znova upozornit nejen na případy vězněných, ale poukázat i na to, že přes některé pozitivní události, stále trvá stav obecného ohrožení kriticky smýšlejících občanů. Z poslední doby můžeme jmenovat např. mladého dělníka Petra Pospíchalou či evangelického duchovního Jana Busa. Oba byli díky domácí i mezinárodní solidaritě propuštěni, obvinění proti nim však zrušeno nebylo.

Proto se znova obracíme na naši i světovou veřejnost, které osud politických vězňů není lhůstejný. Obracíme se i na delegace signatářských zemí KEIS, jejž se mají 22.9.1987 opět sejít ve Vídni k dalšímu kolu jednání. Předkládáme jejich pozornosti nejen případy našich vězněných, ale všech "vězňů svědomí" na celém světě. Věříme totiž, že vzájemná solidarita je základním předpokladem překonání bariér, které dnes naši planetu tak bolestně rozdělují.

V Československu vyjadřujeme solidaritu zejména této vězněným: Pavlu Horákoví, Hermu Chromému, Walteru Kanioví, ing. Pavlu Křivkovi, Františku Motlovi, Karlu Srpoví, Jiřímu Wolfovi a Pavlu Wonkovi, o kterých už několikrát informovaly Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných (VONS), i občanská iniciativa Charty 77.

Hladovka bude zahájena ve Vrchlabí dne 30.9. 1987 v 17.30. Zájemci o účast se mohou hlásit (jednotlivci i skupinu) na adresu: Hana Jíptnerová, gen. Slobody 316, 543 01 Vrchlabí, tel. 33 88. Účastníky prosíme o zaslání pozdravů jmenovaným (adresy - viz. sdělení VONS); věříci pak i o přímluvné modlitby. Děkujeme.

Ve Vrchlabí dne 27. srpna 1987 Hana Jíptnerová, Jan Hrudka, Jiří Wonka
Informace o vězněných zveřejníme příště (red.)

*

152 čs. občanů žádá prezidenta republiky o milost pro Waltera Kania

Pane presidente,

obracíme se na Vás s naléhavou žádostí, abyste udělil milost Walteru Kanioví (nar. 1940), od 13.6.1977 vězněnému v různých československých vězeních. Byl odsouzen na 7 let podle paragrafu 132 tr.zákona. Ve vězení mu byl dvakrát trest zvýšen pro

pokus o poškozování zájmu republiky v zahraničí (par. 711 k par. 112). Walter Kania, který je německé národnosti, se snažil odeslat zprávy o svém osudu a podmínkách, za nichž je vězněn. Poslední trest Waltera Kania má končit 22.11.1988. V roce 1980 prodělal Kania dva infarkty myokardu, trpí anginou pectoris a následky infekčního zánětu jater. Je v nejtěžší věznici v ČSR, Valdicích. Je perzekuován jedním z příslušníků SNV, cítí se ohrožen na životě. Je nucen plnit pracovní normu nesrovnatelně vyšší než mimo vězení, normu, kterou obtížně plní i zcela zdraví lidé.

Walter Kania je nemocen tak, že i v podmírkách pro něho ideálních - mimo vězení - bude mít velké problémy vyplývající z jeho zdravotního stavu.

Pane prezidente, žádám Vás: udělte mu milost.

V Praze dne 3.září 1987

152 podpisů

Odesílá: Ivan M.Jirous, 588 67 Stará Říše 33

*

Komuniké ze setkání na polsko-československých hranicích

U příležitosti 19.výročí intervence vojsk pěti států Varšavské smlouvy se na polsko-československé hranici setkali někteří příslušníci polských a československých nezávislých hnutí. Tímto setkáním navázali na tradici, založenou prvními podobnými schůzkami v létě roku 1978 a rozvíjenou v posledních letech pracovní skupinou "polsko-československá solidarita". V dlouhé a přátelské debatě si účastníci tohoto setkání vylíčili navzájem své názory na současnou společenskou situaci ve svých zemích a vůbec v celém sovětském bloku, na roli, jakou dnes hrají a jakou by v budoucnosti mohly či měly hrát různé nezávislé skupiny v této části světa, a posléze a hlavně na to, jak by tyto skupiny mohly prohloubit svou spolupráci.

Účastníci setkání se shodli mezi jiným na tomto:

1) Všechny jejich dosavadní snahy vycházely z přesvědčení, že rozšíření občanských svobod a vůbec lepší osud společnosti v zemích sovětského bloku závisí především na samotných těchto společnostech, totiž na tom, co si samy vymohou a vydobudou. Na tomto jejich přesvědčení se nic nezměnilo ani dnes, v Gorbačovově éře. I dnes chtějí spoléhat především na své vlastní síly. Zároveň si ale uvědomují, že politika Gorbačovova vedení vytváří pro sebeosvobojující úsilí v zemích sovětského bloku přeci jen příznivější podmínky. A pokud jde o samotné sovětské vedení, lze mu dnes naléhavěji a možná i s větší nadějí na úspěch připomínat, že i jeho vlastní oficiálně vyhlášená politika nemůže působit věrohodně, nepromění-li se v reálné činy, a že se sama sovětská společnost nemůže těšit z větší vnitřní svobody, pokud bude její vedení upírat svobodu jiným. To znamená, že bytostnou podmínkou jakéhokoli příznivějšího vývoje v Sovětské svazu je nejen daleko hlubší respekt k právům a zájmům sovětského lidu, ale také daleko hlubší respekt k svébytným zájmdům, tradicím a tužbám jiných zemí. Účastníci setkání se dohodli, že rozvinou o těchto etázkách širší debatu mezi nezávislými skupinami v zemích střední a východní Evropy, v budoucnosti zaujmou k tomuto živému tématu společné a konkrétní stanovisko.

2) Účastníci setkání si znova uvědomili a potvrdili, že jakkoli reziduálně je situace v jednotlivých evropských zemích sovětského bloku a jakkoli rozmanité jsou jejich vlastní názory na řešení konkrétních společenských problémů, základní ideály všech, kdo se v těchto zemích nezávisle občansky projevují, jsou v podstatě shodné a byly už stvrzeny existencí desetimilionové polské Solidarity a rozvedený jejím programem samosprávné republiky. Jsou to především tyto ideály: hlubší úcta k lidským právům a s tím související rekonstituce právního vědomí i právního řádu; hlubší úcta k právům sociálním, včetně práva zakládat nezávislé odborevné svazy; je to ideál politické plurality a samosprávy; duchovní, kulturní a náboženské svobody a tolerance i respektu k národním zvláštnostem a právum národnostních menšin; možnost svobodně hledat a vytvářet lépe fungující hospodářský systém, který by otevíral prostor jak lidské tvořivosti, tak i reálné spoluodpovědnosti všech.

pracujících za výsledky jejich práce, a tudiž i jejich podílu na hospodářském rozhodování; ideál mirové, demokratické a ekologicky myslící Evropy jako přátelského společenství nezávislých států a národů.

3) V rozpravě o rozšíření spolupráce nezávisle se angažujících občanů a skupin v evropských zemích sovětského bloku se účastníci setkání shodli na několika cílech, o něž by mělo být v těchto zemích podle jejich mínění dnes především společně nebo koordinovaně usilováno. Patří mezi ně

a) požadavek zkrácení vojenské služby a tím snížení nesmyslně vysokého stavu konvenčních armád v této části Evropy, ztěžující její už tak dost svízelou hospodářskou situaci a komplikujícího zároveň různá odzbrojovací jednání, a důsledné umožnění náhradní služby občanům, jimž jejich víra či přesvědčení nedovolují nosit zbraň;

b) požadavek úplného zrušení všech byrokratických překážek, které stále ještě brání zcela volnému cestování mezi evropskými zeměmi sovětského bloku (tedy požadavek něčeho, co je v druhé části Evropy dávno samozřejmostí);

c) požadavek radikálně nového přístupu ke komplexu ekologických problémů, vycházejícího z přesvědčení, že snesitelná budoucnost života na této Zemi nemůže být obětována okamžitému zájmu, tím spíš, vyrůstá-li tento zájem z pouhé špatné organizace hospodářského života.

4) Při debatě o konkrétní polsko-československé spolupráci ocenili účastníci setkání dlouhodobou, neokázalou, ale o to efektivnější práci skupiny "Polsko-československá solidarita", a zároveň se shodli na významu a možných konkrétních úkolech nedávno ustanoveného "Kruhu přátel Polsko-československé solidarity", který vznikl jako veřejná záštita a nástroj morální podpory zmíněné pracovní skupiny a jehož členy většina účastníků setkání je.

*

Na setkání byl napsán a odeslán společný dopis akademiku Sacharovovi tohoto znění: "Vážený pane Sacharove, posíláme Vám i Vaši paní srdečný pozdrav z našeho setkání na polsko-československé hranici. Radujeme se z toho, že máte dnes nepoměrně lepší podmínky k tomu, abyste vedl svůj statečný zápas za lidská práva, než jaké jste měl donedávna. Obdivujeme Vaše nepřestávající protesty proti válce v Afghánistánu a Vaše úsilí o propuštění všech zbývajících sovětských politických vězňů i lidí internovaných v psychiatrických léčebnách. Jsme přesvědčeni, že znova zdůrazníte i to, že národy střední a východní Evropy mají své vlastní politické tužby, které by mělo nové sovětské vedení respektovat v zájmu jejich i svém. Přejeme Vám mnoho úspěchů ve Vaši vědecké práci i ve Vašem občanském působení!" Tento dopis podepsali všichni účastníci setkání.

Z Polské strany se ho účastnili: Zbigniew Bujak, Władysław Frasyniuk, Zbygniew Janas, Miroslaw Jasiński, Tadeusz Jedynak, Jacek Kuroń, Jan Lityński, Adam Michnik, Józef Pinior.

Z československé strany byli přítomni: Rudolf Battěk, Rudolf Berenz, Jiří Dienstbier, Václav Havel, Tomáš Hradílek, Andrej Krob, Petr Pospíchal, Jaroslav Šabata, Anna Šabatová, Jaromír Šavrda, Petr Uhl, Josef Vohryzek.

21. srpna 1987

Z materiálů FIDH - Mezinárodní federace pro lidská práva

FIDH - Fédération Internationale des Droits de l'Homme je mezinárodní organizace přidružená k OSN (statut B), Evropské radě a k UNESCO (statut C); ústředí je v Paříži (adresa: 27, rue Jean-Dolent, 75014 Paris; tel.: (1)43.31.94.95). Skládá se z 36 členských lig, z nichž pět (bulharská, guatemalská, íránská, maďarská a rumunská) působí v exilu. Čs.ligou je Výbor na obranu nespravedlivě stíhaných, který je jedinou členskou organizací, působící v sovětském bloku. Také člen VONS Ladislav Lis je jediným místopředsedou FIDH žijícím ve východní Evropě. Sjezd (kongres) FIDH se koná jednou za dva roky, poslední byl v prosinci 1986 ve španělském Valladolidu.

Obdrželi jsme zprávu FIDH o misi v Brazílii, týkající se dětské prostituce. - Z týdeníku FIDH Lettre nás zaujala zpráva o tom, že polská liga pro lidská práva vykonává svou činnost i přes oficiální zákaz nejvyššího soudu z května t.r. Výkonného valného shromáždění ligy ve Varšavě se zúčastnilo dne 24.5.1987 49 zástupců místních skupin z 13 vojvodství. FIDH vyjádřila 20.6. t.r. polské Lize pro lidská práva svou podporu. Polská liga vyzvala OSN a FIDH, aby vyslaly do Polska pozorovací misi. - Z dalšího čísla se dovdíváme, že kanadský parlament zamítl návrh několika poslanců na obnovení trestu smrti; FIDH připomíná, že k tomu přispěla kampaně, kterou vedla mj. i quebecká Liga pro práva a svobody. - Krátké správy jsou věnovány i případům nespravedlivého postihu v Rumunsku, kde je od 20. května vězněn 69letý Yon Piui, který je jeden ze tří rumunských signatářů Ičňského prohlášení k 30.výročí maďarské revoluce (podepsané nezávislými z NDR, Polska, Československa a Maďarska); Yon Piui byl ve vazbě v Rahově dne 24.6. t.r. surově zbit. - Ve stejném čísle Lettre (č.208) nalézáme obsáhlý výtah z dopisu Ladislava Lise prezidentu republiky z 5.3.1987 (Infoch č.4/87).

V samizdatu nově vyšlo...

O divadle (sv. II., 448 stran, únor 1987)

Otomar Krejča: Výzva k naději

K úvaze: České drama - Marie Vrbová: O českém dramatu, Dramatici o dramatu (rozhovor), Hynek Rýdl: K divadlu "autorské výpovědi"

Co a jak v divadlech: Jiří Klos: Příležitostné hrdinství, Květa Sedláková: Sen o schůzi, Jaroslava Davidová: K divadelním hrám Jiřího Hubače, Květa Sedláková: Mácha a Šotola, Sergej Machonin: Z pohádky do pohádky, Hynek Rýdl: Dramatik groteskního tragismu

Nová česká hra: Luboš Pistorius: Nový dramatik

Filipika: Karel Pecka: Věk cynismu

Fejeton: Vzpomínání na Ludvíka Aškenázyho: František Pavlíček: Báseň a pravda, Jiří Bezděk: Ještě jedna vzpomínka, (as): Z dopisů Ludvíka Aškenázyho

Souvislosti-Portréty-Připomenutí: Pozdravy Otomaru Krejčovi, František Pavlíček: V Čelakovského sadech č.10, Vlasta Chramostová: Z příběhů a vzpomínek, Zdeněk Urbánek: Otázky kladené pokoušenými, Milan Uhde: Návštěvy a navštívení V. Havla, (sm): O jednom výročí, Václav Havel: Dopis Milánu Uhdemu, Jan Kopecký: False fire čili Palba naslepo, (J.T.): Ronza z Čech, (V.H.): Pavel z Teplic

Přeložili jsme si: Paul Ricoeur: Zlý bůh a "tragická" vize existence, Danièle

Sallenaveová: Zkoušky umění (II. a III.)

Divadlo za humny: Děje se v sovětských divadlech, Věra Dvořáková: Menávit k divadlu

Co a jak o divadle: (mt): O faustování s Havlem, (ptl): Jiří Hájek: jak ho známe

Pro archiv: Ludvík Aškenázy v českých divadlech, Soupis režíř Otomara Krejčí, Soupis divadelních rolí Vlasty Chramostové, Bytové divadlo Vlasty Chramostové, Divadelní, televizní a rozhlasová provedení her Václava Havla (1975-86), Milan Uhde v československých divadlech, Soupis divadelních rolí Jana Třísky v československých divadlech, Soupis divadelních rolí a her Pavla Landovského

*

Kritický sborník (sv. I, 1987), 108 str. A4

Czeslaw Milosz: "O naší Evropě" (přednáška proslovená v lednu 1986 na konferenci věnované kultuře Střední Evropy), Rudolf Starý: "Jiný, a přece tento svět" (zamyšlení nad Felliniho "A loď pluje" a Saurovou "Carmen"), Jan Vladislav: "Pařížský deník" (úvaha z roku 1981), -bu-: "Vaculíkův další experiment" (nad druhým dílem cyklu "Mili spolužáci" nazvaném "Kniha dělnická" - deník a dopisy 1941-1945), Karel Žádný: "I v absurdním světě má naděje své místo" (recenze "Dálkového výslechu" Karla Hviždaly a Václava Havla), František Kautman: "Kritik Josef Vohryzek" (nad kritickým a literárním dílem Josefa Vohryzka, obsaženém v dvousvazkovém výboru edice EXPEDICE "Kniha Josefova"), (ir): "Kassandra snebe

Démosthenes" (informativní recenze posledních prací J.P. Revela "Totalitní pokusení" a "Jak umírají demokracie"), Petr Fidelius: "StS: co a jak" (zamyšlení nad dialogy autorské dvojice Sidonius a Sakateka), Caruso: "Údiv vídeňských kritiků" (k hostování opery ND ve Vídni), Milan Hlubík: Jak jsem se dostal k plotnáčtině" (glossa), (ir): "Cenzura budiž pochválena" (informativní článek o časopisu "Index on Censorship"), -pf-: Filosofie nebo filozofie?" (ukončení článku z KS 1985 a 1986), "Knižní spravodaj" (informace o novinkách samizdatových edic a periodik).

*

Host II|III, 1986|87

Po delší přestávce vychází další svazek literárního a kulturního sborníku, nepaginováno, cca 400 stran A4. Ilustrováno kolážemi Jiřího Koláře. Jako vedoucí redakční skupiny je uveden Dušan Skála, Soudní 9, 602 00 Brno. Přílohou sborníku je plakát "Ladislav Klíma" (A3). Sborník obsahuje rovněž scupis 165 titulů STOV (samizdatových nahrávek na magnetofonové pásky, kazety a videokazety, tvorící sbírku Petra Cibulky, Vrázova 53, 616 00 Brno, tel.: (+5)-756221. Literární příspěvky označené (+) vycházejí v Hostu bez vědomí autorů:

Jiří Kratochvíl: "Literatura teď (+)", Ivan Jandera: "Pan Arthur Rimbaud", Milan Uhde: "Výběrčí", Tritjof Meyer: "Vražda jako menší zlo" (k vraždě Jerzyho Popieluszka), Otevřený dopis redakci Hostu (k okolnostem smrti Pavla Švandy), k čemuž i následující dva příspěvky), Iva Kotrlá: "O skulinách kolem propasti", Josef Adámek: "Pavel...", Iva Kotrlá: "Moravské dvojzpěvy (s vlastnoručně vepsaným jménem světce)" (poesie), Václav Havel: "Pokoušení" (divadelní hra), Kouzlo nechtěného (+) (korespondence s týdeníkem Tribuna), Iva Kotrlá: "Z katalogu" (poznámky k pracem Milana Uhdeho, Vladimíra Párala, Anny Rolečkové, Zdeňky Psůtkové, Ludvíka Pálenička, Jaroslava Světlého, Amadea Molnára, k projevu Miloše Kopeckého a k článku Milana Jelínka), Anna Stefková: "Vetřelec", Bohumil Ambrož: "Náhradní život" (verše), Protokol o vyloučení L.Klimy ze středoškolského studia (1895), Ladislav Klíma: "Filosofické listy příteli", Otik Bzenecký, básně z let 1979-1980, Jiří Kratochvíl: "Pokračování příběhu (+)", O.A.Kukla: "Mahátma Gándhi (+), Ezra Pound, data a informace, Ezra Pound: "Noční litanie", Aldous Huxley: "Brány vnímání", Jerry Hopkins a Daniel Sugerman: "Nikdo odtud neodchází živý", II.část.

*

Vokno č.12, časopis pro druhou a jinou kulturu, nepaginováno, cca 200 str. A4

Voknoaktuality: Peen: Velký třesk bez ozvěny, Drubež: Nadílka v Plzni, J.Zatek: Plasy, B.K.: Zlín, D.N.: Výstava v Pardubicích, P.Brunfield: Další pokus o "Lennona", Pokus o Plastic People "Live", Magor: Modlitba za Jana Staňka. Fejeton: Luboš Vydra: Za desítkou. Hudba: Egon Bondy: Poznámky o hudbě, New York-New Rock-Underground, -nam- : Několik poznámek k textům české nové vlny, V.Žufan: Heavymetalový časopis TCM. Literatura: Irina Ratušinská: Má vlast, Šustivé papírové království, Jiří Kratochvíl: Česká literatura teď, J.Socha: ze sbírky Zadkomyty. Film: Charlie a Kid: Zápisky z temného kouta s výhledem na bílou zed. Výtvarné umění: Matěj Krčma: Ariadnina nit, M: Pecka Andy Warholovi. Můj kraj, stejně jako tvůj kraj, jde do prdele: řeč indiánského náčelníka Seattla, dopis Jaroslava Švestky. Současně proudy myšlení: Thomas Merton: Kořenem války je strach (výňatek z knihy Nová semena kontemplace), Prabhupáda: Nezabiješ, Z.Námek: Útěcha. Vzpomínka: Šimešlav Milek: Kdo byl Jiří Grossmann? Ohlasy: -rzk-: Spor tří dekorérů o Dobro a Krásu (k polemice o Pelcovy Děti ráje), Magor: Dí do hajzlu, ty sajrajte! (k stanovisku Ivana Svitáka), Egon Bondy: A alternativnímu kalendáři, Santa Klaus: Že by polemika? Literární příloha: Egon Bondy: Tragédie u Dvořáčků a jiné básně, Václav Havel: Dálkový výslech (výňatek z knihy), Hermann Chrony: Žádost (verše), Magor: Pravdivý příběh Plastic People (ukázka z chystané knihy), anotace časopisů Fragment (č.1,2, Bratislava), Satyr (č.4,5, Nový Jičín), Revolver Revue (č.6,7), Jazzstop (č.1), Pražské komunikace (č.1-2, Praha), Jiří Kůbka: z výboru Hvězda a Kříž (verše), David Němec: Texty (verše), Josef Kostohryz: Tausendmal leben (verše), Hraboš Polní: Nekrolog nepochopeného muže, Mírně trapný omyl (próza), Jaroslav Švestka: Deníky a dopisy (ukázky), Věra Linhartová: Obřadní řeči (dokončení prózy), Jan Pele: Amnestie!

Prostor, roč. III, č.9, červen 1987, 99 str. A5, 6 fotografií

"Zklamání?", "Gorbačov - ano či ne?" (úvodní poznámka a redakční diskuse k současné situaci), "Poznámky" (k procesu s Jazzovou sekcí, procházkou po pěší zóně, "projev Miloše Kopeckého na IV. sjezdu českých dramatických umělců), R.S.: "Návraty a propouštění" (esej), Arnold Toynbee: "Byzantské dědictví Ruska" (překlad statí anglického historika a sociologa ze čtyřicátých let), Hugo Pludek: "Večer s videem" (reportáž), "Škola je hrou na život" (rozhovor Prostoru s učitelem), Jan Dvořák: "O nenapsaném románu" (fejeton), "Anketa" (na téma výchova), -ZA- "Recenze" (Zuzana Brabcová "Daleko od stromu", Karol Šidon "Brána mrazu", Ivan Klíma "Pekoj pro dva a jiné hry", F.V. "Pár slov o výchově k dětství" (polemická poznámka k článku Daniela Bora "Výchova k dětství" - Prostor č.8), Bohumil Hrabal "Svatby v domě" (první část divčího románu, na který volně navazuje román "Vita nuova" a závěrečná část trilogie "Proluky").

*

Nový časopis punku, zatím bez názvu, zkušební číslo. Na obálce uvedeno The 20 Years Flexi Disc, což je název časopisu, z něhož pochází nejvíce překladů. 45 stran A4, bohatě ilušrováno. Časopis obsahuje řadu rozhovorů většinou na téma "punk" a "punk-rockové kapely". Upozorňujeme zvláště na tyto příspěvky: Rozhovor s Tommym ze Stupids, Polsko - zpráva o scéně, Příběh kapely Dezterer od Jarka Tomasiewicze, Informace o nových deskách, The Disturbed (rozhovor s Jamiem), Pekka: Kapely z Finska, zprávy o páscích, rozhovor s Andym "Tezz" Turnerem, zpěvákem skupiny The Instigators, Německo (scéna kapel), rozhovor s Petem ze švédské Agony, Desecratory (z Anglie), Interview na 3 LP Polical Asylum, rozhovor se Stevem, bubeníkem kapely Deathzone (Anglie), článek Něco o místních vystoupeních, Honza: Historie punk-rockového hnutí v Plzni, Petr a Valda: Byl to správný punk-večer? a Nevadí - jedeme dál..., Zákon proti punku (k tr.veči proti Kamili Petrovickému a spol.), adresy z časopisů, nabídky.

*

JAZZaTOP č.2, nezávislý kulturní časopis, vydává nezávislá skupina členů jazzové sekce (nevydává ho tedy jazzová sekce), 54 str. + 21 str.příloh.

Marek: Labuť na jezeře (několik poznámk o indické hudbě), Magor: Rockerův návrat (verše), Vlastimil Marek: Mír, mjr. Jan Brzák: Trestný čin výtržnického jako projev ideologické diverze (z kriminalistického sborníku), Pavel Tigrid o románu Jana Pelce "...a bude hůř" (rozhovor), Eduard Vacek: Solidarita (jednoaktovka), Pavel Punkva: Bubliny na výsluní, Jaroslav Švestka: Dopisy, "Verím, že za to rád" (rozhovor se slovenským písničkářem Ivanem Hoffmanem) a tři písničky I.Hoffmana, J.D.: Několik poznámek k filmu Amadeus, Miroslav Jirec: Služetín květen 87 (revival undergroundu?), -tg- : Byla, nebyla... (o nezávislé výstavě na Střeleckém ostrově 16.5.87), VOT: Rockování u Melouna, Fines: Americké divadlo dueška, Hlas z Prahy na cestě do Londýna (o zpěvačce Janě Kratochvílové, překlad z polského Non-stopu), Datel: Ekologie, -sla- : A řežeme, řežeme... (fejeton), Jiří Hanák (Listy): Tažení proti existenci neexistující organizace, Stanovisko JS k odvolacímu řízení s členy jejího výboru, STCV vydává, Poděkování Karla Srpa z cely 248.

*

Bohumil Hrabal: Svatby v domě (divčí románek; 1. část trilogie)

psáno ledn-únor 1984, 91 str, vydáno v srpnu 1987 jako 1. svazek edice Prostor, Hradec Králové

*

Karel Biňovec: Zpěvy levicového oportunisty
Praha 1987, 39 str.

*

Luboš Kohout:

"Církevní dogma proti zabezpečení snesitelného a důstojného života" (poznámky k polemické statí duchovního Josefa Zvěřiny "Úcta k životu"), 10 str. A4, červenec 1987

*

"Lište chtějí znát plnou pravdu o autentické historii sedmdesáti let sovětské moží" (článek zasláný redakci Rudého práva), 7 str. A4, červenec 1987.

"Z intervju J. Fojtíka jugoslávským listům "Večernji list" a "Vjesnik" (překlad podstatné části rozhovoru z května 1987, věnovaného roku 1968, současné situaci v Československu a hodnocení některých čs. disidentů), červenec 1987, 3 str. A4.

Bibliografie prací z období 1970-1987, 7 str.

Historické mýty a prověřené skutečnosti o příčinách a důsledcích rozkladu Rakouska-Uherska (k úryvku práce XYZ: Jak jsme bourali Rakousko-Uhersko, Svědectví 80/87), 17 str.

Zdeněk Jičínský: Nehoráznosti o Chartě 77, 8 str.

Rudolf Zukal: Jaké místo ve světovém hospodářství zaujímáme? 4 str.

Jarzy J. Wiatr: Nový význam starých sporů, překlad z polské Polityky z 18.7.87, 10 str.

Petr Uhl: Několik slov o poctivosti aneb bouře ve sklenici vody (K článku Milana Hábla "Jak jsem dementoval AFP", 2 str.

Petr Uhl: Srpnové trauma, 18.7.1987, 6 str. A4 (Polemika s návrhem chartovního dokumentu - Prohlášení k 21. srpnu 1987)

Rudolf Zukal: Odpověď Petru Uhlu, 10.8.87, 4 str.

Krátké zprávy

Přijetí Václava Havla rakouským vicekancléřem

Rakouský vicekancléř a ministr zahraničních věcí Alois Mock, který dlel od 16. do 18. července na oficiální návštěvě ČSSR, pozval dne 17.7. ráno signatáře Charty 77 Václava Havla na snídani v rezidenci Rakouského velvyslanectví. Po hodinové rozpravě poskytli pan Mock a Václav Havel krátký rozhovor rakouské televizi a rakouským novinářům. Havel poděkoval rakouské vládě za její solidaritu s Chartou 77 a informoval vicekancléře o práci Charty. Upozornil rovněž na některé humanitární otázky a zdůraznil význam, který by mělo pro oba národy, kdyby se jejich vlády dohodly na bezvízovém cestovním styku tak, jak to je mezi Rakouskem a Maďarskem. Alois Mock při této příležitosti pozval Václava Havla na návštěvu do Rakouska a uvedl zároveň, že rakouská vláda by si vyžádala od čs. vlády záruku, že se V. Havel bude moci po návštěvě vrátit do Československa. V. Havel za pozvání poděkoval a vyjádřil se, že má k čs. úřadům menší důvěru než rakouská vláda, a proto tuto nabídku považuje zatím za předčasnou. Po setkání s Václavem Havlem byl Alois Mock přijat prezidentem ČSSR. V této souvislosti je třeba zdůraznit, že to je poprvé, kdy ministr zahraničí číšeho státu přijal veřejně signatáře Charty 77 v době své oficiální návštěvy v ČSSR od roku 1977, kdy přijal holandský ministr zahraničí Jana Patočku. Prezident republiky přitom neodmítl pana Mocka přijmout, přesto, že jednal s chartistou, jak se to stalo v případě holandského ministra zahraničí.

*

O jazzové sekci

V. Kouřil, J. Skalník, Č. Hunát, T. Křivánek a J. Exner vydali dne 1.9.1987 prohlášení jazzové sekce. Připomínají v něm den 2.9., kdy po dva roky roky po sobě, v r. 1985 a 1986, byla JS postižena policejními zásahy. Informují o osudu předsedy JS Karla Srpa, který je vězněn na Borech a jemuž byla zamítnuta žádost o podmíněné propuštění; toto rozhodnutí městského soudu v Plzni z 16.7.1987 (předseda senátu JUDr. Šakař) potvrdil i krajský soud v Plzni. V rekapitulaci zápasu JS o svou existenci informují autoři prohlášení rovněž o tom, že v dubnu

t.r. členové výboru JS vybídli ministra kultury ČSR, aby bylo zahájeno jednání o řešení situace JS a o pokračování její činnosti. Nyní již čtvrtý měsíc probíhají rozhovory mezi členy výboru JS a pracovníky ministerstva kultury, které při jiné příležitosti označili zástupci JS za "otevřené a konstruktivní". "Jako cesta vyhovující oběma stranám byla zvolena možnost založit novou zájmovou organizaci, která by navázala na činnost jazzové sekce a dále ji rozvíjela", praví se v prohlášení JS.

K tomuto tématu se také vyjadřuje dopis Střediska zábavné hudby a společenské zábavy Ústavu pro kulturně výchovnou činnost (Praha 2, Blanická 4), zasláný mnoha členům JS. Dopis vysvětluje, proč "musela" být JS rozpuštěna a smířlivým tónem vybízí, abychom se obrátili k přítomnosti a budoucnosti: nabízí všem zájemcům o rockovou, folkovou a country hudbu spolupráci a vybízí je, aby vyjádřili své názory.

Z materiálů JS připomínáme ještě článek Vladimíra Kouřila "Ještě a zase o jazzové sekci", který napsal ještě ve vazbě pro potřeby soudu; je to obsáhlá obhajoba JS jako společensky záslužné zájmové organizace.

Na žádost JS o zveřejnění tiskové opravy v časopise Signál, který podle této žádosti přinesl o případu JS nepravdivé informace, odpověděl šéfredaktor Signálu ing. Pavel Minařík, CSc. Žádost JS s několika stručnými vysvětleními odmítl a uvedl, že žadatelé se mohou obrátit na soud.

Dne 2. září se shromázdilo u bývalého objektu jazzové sekce v Praze na Kačerově několik desítek aktivistů JS. Ze shromázdění odeslali dopis prezidentovi republiky a ministrům kultury, v němž jednak vzpomněli toto výročí a význam JS, jednak požádali, aby byl Karel Srp propuštěn z vězení.

Výročí 2. září připomněla po svém i státní bezpečnost, která se - zřejmě ve snaze oživit případ JS - onoho dne pokoušela předvést k výslechu členy výboru JS a za tím účelem střežila jejich byty a pracoviště. Čestmír Hunát byl zadržován 3 hodiny v prostorách StB, Tomáš Křivánek byl předveden následujícího dne při příchodu do práce a byl rovněž tři hodiny zadržován na tzv. výslechu; o osudu dalších funkcionářů JS nejsou zatím přesné zprávy.

*

Řetězová hladovka za Pavla Wonku

Ve dnech 13.6. až 15.8. 1987 proběhla řetězová hladovka za propuštění Pavla Wonky. Zúčastnilo se jí nejméně 96 osob nejen z Československa, ale i z Francie, NSR, Švýcarska a Rakouska. Přátelé Pavla Wonky z Vrchlabí, kteří hladovku zahájili, děkují všem účastníkům dopisem, ve kterém пиší: "Byli jsme tři a nebyli jsme si jisti, jestli se k nám vůbec ještě někdo přidá. Mohli jsme se obrátit jen na minimální počet přátel v našem městě i mimo ně. Proto všechno, co se dělo potom, má pro nás tak trochu příchuť zázraku a je to pro nás zdrojem velké radosti a vděčnosti. Bez ohledu na to, že akce neměla bezprostřední úspěch, tj. že rozsudek nad Pavlem Wonkou nebyl zrušen ani zmírněn, máme pocit, že hladovka měla svůj hluboký smysl - pro Pavla i pro nás, kteří jsme se do ní zapojili. Našli jsme v ní lék na svůj pocit bezmocnosti, zbraň proti nečinnosti tváří v tvář zlu, odpověď svému svědomí."

Pavel Wonka byl 13.8. převezen do NVÚ Liberec-Minkovice (pošt.př.10, 46313 Liberec 23). Žádosti o odsklad nástupu trestu, kterou podal on i jeho matka (s uvedením zdravotních důvodů: bolesti zad a žaludku, poruchy vidění, celkovéoslabení) tedy nebylo vyhověno. Z výkonu trestu má být Pavel Wonka propuštěn 26.2.1988 a poté se má podrobit tříletému ochrannému dohledu. Pavel Wonka podává v tr. věci své a svého bratra stížnost pro porušení zákona.

Přetiskování či jiné přebírání textů zveřejněných Infochem je možné jen s uvedením pramene. Bez uvedení pramene je možno přebírat dokumenty Charty 77, sdělení VONS, petice, otevřené dopisy, fejetony, jakož i texty, z jejichž charakteru či uvedení je zřejmé, že nebyly psány přímo pro Infoch.
